

Bibliaóra – 2021.június 18.

Előfóhász: „Adj nekünk mégis segítséget az ellenség ellen, mert az emberi segítség mit sem ér! (Zsolt 60,13).” Ámen.

Ének: 238. dicséret: „Teremtő Istenünk,...”

Előima

Milyen jó látni Urunk, hogy a prédikátor tisztán lát, és Pál apostol szavaiban sincs félelem és rettegés. Bűnbánattal állunk meg Előtted, felséges Istenünk, és valljuk, hogy zavaros és színes világban élünk, ahol mindenki a legjobbat akarja megszerezni. Mindenki folyamatosan koptatja a padokat. Kérünk Téged Igéd világosságáért, oszd szét ma is ajándékaidat, hogy az erőszaknál erősebb legyen a jog. Hozzád kiáltunk dicsőséges Király, mert látjuk, hogy mi minden burjánzik és oktalanul kérdezzük: „Urunk, meddig tart ez még?” Segíts rajtunk, nyugtalan lelkeken, hogy megnyugodjunk a Te akaratodban és elfogadjuk egyszeri tökéletes áldozatod árán azt a csodát, amiben naponként megmártózhatunk. Nem akarunk már ragaszkodni semmihez, mindent elengedünk és elhagyunk, mert egyedül Rád bízunk magunkat. Jöjj most közénk, és adj nekünk olyan értelmet, amely képes megvallani: „Szent a Te utad, Istenem!” Kérünk, Lelked ereje tegyen áldássá Isten népének közösségében. Az Úr Jézus Krisztus hűségéért, fogadj el. Ámen.

Ószövetségi alapige: Prédikátor könyve 2,1-11

„Ezt gondoltam magamban: Megpróbálom, milyen az öröm, és élvezem a jót! De kitűnt, hogy ez is hiábavalóság. A nevetésre azt kellett mondanom, hogy esztelenség, az öröme pedig azt, hogy mit sem ér. Majd azt gondoltam ki, hogy borral vidítom magam, de csak úgy, hogy eszemet a bölcsesség vezesse. Oktalan dolgokhoz fogok, hogy meglássam: jó-e az az embereknek, amit véghez visznek az ég alatt egész életük során. Nagyszerű dolgokat alkottam: házakat építettem, szőlőket ültettem, kerteket és ligeteket létesítettem, és beültettem azokat mindenféle gyümölcsfával. Csináltattam víztárolókat, hogy öntözni lehessen belőlük az erdőben sarjadó fákat. Szereztem szolgálókat és szolgálókat, voltak házamnál született szolgálóim is. Marhacsordám és juhnyájam is több volt, mint mindazoknak, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is: királyok és tartományok kincsét. Szereztem énekeseket, énekesnőket, és ami a férfiakat gyönyörködteti: szép nőket. Naggyá lettem, és felülmúltam mindazokat, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. De megmaradt a bölcsességem is. Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem. Nem vontam meg szívemtől semmi örömet, hanem szívből örültem mindannak, amit fáradsággal szereztem, hiszen ez volt a hasznom minden fáradozásomból. De amikor szemügyre vettem minden művemet, amit kezemmel alkottam, és

fáradásomat, ahogyan fáradozva dolgoztam, kitűnt, hogy mindaz hiábavalóság és hasztalan erőlködés; nincs semmi haszna a nap alatt."

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

A királyi köntösbe burkolódzó hithű zsidó férfi megpróbálja csokorba szedni azokat a javakat, amelyek élvezetet és örömet szerezhetnek a mindennapokban. A tapasztalatnak van óriási szerepe abban, amit papírra vett és összefoglal. A kulcsfogalmak az öröm, a jó és a boldogság. Ezt járja körbe és példájával figyelmezteti mindazokat, akik boldogságra vágnak, de sokszor a falba ütköznek. Első üzenete Isten Igéjének éppen ez. Milyen nehéz hitvalló öltözetbe foglalni a boldogság és jóság alapelveit. Milyen nehéz még Jeruzsálem várfalai között is, Isten által szeretett városban, teljes körképet adni az élet alapvető fogalmairól. Olvassuk csak el Jézus szemléletét a boldogságról. Kik a boldogok? Jézus Hegyi Beszédének a kezdete Máté evangéliumában éppen erről tanúskodik. Meg nem mondanánk, hogy ezek valóban boldogok (áldottak):

„Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa. Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet. Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek. Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek. Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglájtják az Istent. Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak neveztetnek. Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok. Örüljetek és ujjongjatek, mert jutalmatok bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik előttetek éltek (Mt 5,5-12).” Ettől a „boldogságot” a mai hedonista világ nagyon távol van és köszöni szépen, nem kér belőle. A király először az öröm fogalmát, a mosoly képét hozza elénk. A nevetést állítja a középpontba. Állandó megelégedettséget nem hoznak. A prédikátor számára nem pozitív érték az öröm. Itt természetesen a személyes örömről van szó. Ez persze nagyon szubjektív vélemény, de fontos aspektus, mert a prédikátor megtapasztalta, hogy *„nevetés közben is fájhat a szív, és az öröm vége is lehet bánat (Péld 14,13).”*

A következő megfigyelő álláspont a borral való vidítás alkalma. Halmazva az élvezetek próbálja meg feltérképezni, hogyan is állhat az élethez. Kibékíthető feszültség él benne. Megpróbálja azt, amit általánosságban jónak tartanak az emberek. A bor az antik világban az istenek itala (must), *„önmagában megvidámítja a halandó szívet (Zsolt 104, 15).”* A bor csak eszköz ahhoz, hogy az ember jól érezze magát. Az ember által kiaknázott lehetőségek határtalanok, de eszközei nem hoznak megnyugvást. A bölcsesség és az értelem nem az emberi eszközök által érhető el, hanem csak tompítja mindazt, amit az ember a magáénak akar tudni. A bor csak oldja a feszültséget, de a társadalomban megvan

a nélkülözhetetlen szerepe ahhoz, hogy a kapcsolatokat ápolni lehessen. A következő álmok a megteremtett és magvalósított kategóriába tartoznak. Mi az, ami boldoggá teszi a fiakat? Hát a paradicsomi állapot. Minden ige: építettem, beültettem, csináltam, létesítettem, és minden szó: ligetek, kertek, szőlő, ház és víztározó a teremtéstörténetre utalnak. Az ember megteremti környezetét. Az ember szebbé és széppé teszi életét. Mindenre képes. Kifejezi a királyi hatalom nagyságát és befolyását. A prédikátor Isten helyére lépett. Lépésről lépésre azonban annak vagyunk a szem- és fültanúi, hogy a királyi ambíciók nagyon magas szinten vannak. Következő lépés az élettelen világból kilépve az élő világ felé fordulva a szolgák és szolgálóleányok sokasága. A prédikátor fokozza ténykedését. Mindenki, aki előtte volt Jeruzsálemben nem érte el azt, amit ő. Ambiciózus, törekvő és igyekvő bölcs hírében áll. Ő az, aki első a sajátjai között, sőt Ő az első és legnagyobb általánosságban is. Következő lépés a felhalmozott arany és ezüst. Abban az időben még nem létezett pénz, bankszámla. Arany és ezüst jelentette mindazt, amit a gazdagság önmagában rejtett. A király udvar élő „berendezései” között az énekesek mellett megjelennek a testi örömök kifejezői, a ledérnök társasága. Az élő „királyi leltár” számon volt tartva, és Salamonról tudjuk, hogy híresen-hírheft volt a megszámlálhatatlan női társaságról. (lásd IKir 11) A királyi vívmányok között ott szerepeltek a materiális, de intellektuális szerepkörök is. Személyi tulajdonként van feltüntetve a bölcsesség és a naggyá válás és mindez ellenpólusa az elődöknek, akik előtte jártak. Egyénisége, egyedisége, rangja kivételes személylé tünteteti fel. Összefoglalva: Senki nem áll fölötte. Ő a csúcsa annak a gépezetnek, amit alkotott. Figyelmet szentelnek neki, és ez az ő emberi méltóságának az osztályrésze.

Végül érkezik a visszatekintés. Rengeteg befektetett energiát lát maga mögött a király. Ismeri az eredményeket, de a hasznot és a nyereséget nem látja. A megteremtett jólétnek mi a haszna? Származik egyáltalán valami nyereség abból, amit az ember elvégzett? Mi az öröm és boldogság, amit a király keres?

Ember. Király. Nagy Király. A Leghatalmasabb Király. Első az egyenlők között. Legelső. Fokozza ténykedését, kiépíti személyes kultuszát. Fokozni, hogy lássa a világ ez teljesen ellentétes azzal, amit gondol, lát, hall, mond és tapasztal. Teljesen másképpen gondolkodni a világról, mint amit tesz. Nem így indult, de ez lett belőle. Nem ezt akarta, de ez valósult meg. Ígéretes és áldott király lett, de milyen áron? A folyamatos fokozás jól mutatja az ellentétes gondolkodást. Megérte? Ezt akartam? Ez a boldogság? Ez a jutalmam? Meddig lehet fokozni az életet? A felfokozott élet áldásai vagy épp édes-keserű tapasztalatai: *„Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét érterem, megtalálja. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Vagy mit adhat az ember váltságdíjúl a lelkéért? Mert eljön az Emberfia Atyja dicsőségében*

angyalaival együtt, és akkor megfizet mindenkinek cselekedetei szerint.” (Mt 16,24-27)

Közének: 236. dicséret 3-4. versei: „Csak hiába leszen reggel felkeléstek...”

Újszövetségi alapige: Apostolok Cselekedetei 22, 1-21

„Atyámfiai, férfiak és atyák, hallgassátok meg védekezésemet, amelyet most hozzátok intézek.” Mikor hallották, hogy héber nyelven szól hozzájuk, még jobban elcsendesedtek. Aztán így folytatta: „Én zsidó ember vagyok, a ciliciai Tarzuszban születtem, de ebben a városban növekedtem fel; Gamáliél lábainál kaptam nevelést az ősi törvény szigora szerint, és én is így rajongtam Istenért, ahogyan ma ti mindnyájan. E tanítás követőit halálra üldöztem, megkötöztem, és börtönbe juttattam férfiakat is, meg nőket is. Tanúm erre a főpap és a vének egész tanácsa, akiktől levelet is kaptam a testvérekhez, és elmentem Damaszkuszba, hogy az odavalókat is megkötözve hozzam Jeruzsálembe, hogy megkapják büntetésüket. Történt pedig, hogy útközben, amint déltájban közeledtem Damaszkuszhoz: hirtelen vakító fényesség sugárzott le rám az égből. A földre estem, és hangot hallottam, amely így szólt: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Én pedig megkérdeztem: Ki vagy, Uram? És ő így szólt: Én vagyok a názáreti Jézus, akit te üldözöl. Akik velem voltak, a fényt ugyan látták, de a velem beszélő hangját nem hallották. Ezt kérdeztem akkor: Mit tegyek, Uram? Az Úr pedig azt felelte nekem: Kelj fel, menj Damaszkuszba, és ott megmondják neked mindazt, amit tenned kell, amit Isten felőled elrendelt. Mivel pedig annak a fényességnek a ragyogása miatt nem láttam, a velem levők kézen fogva vezettek; úgy mentem be Damaszkuszba. Egy bizonyos Anániás pedig, aki törvény szerint élő kegyes férfi, aki mellett bizonyosságot tesznek az ott lakó zsidók mind, eljött hozzám, elélem állt, és így szólt: Testvérem, Saul, láss! És én abban a pillanatban ismét láttam, és rátekintettem. Ő pedig ezt mondta nekem: Atyáink Istene választott ki téged, hogy megismerd az ő akaratát, meglásd az Igazat, és hangot hallj az ő ajkáról. Mert az ő tanúja leszel minden ember előtt arról, amiket láttál és hallottál. Most tehát miért késlekedsz? Kelj fel, keresztelkedj meg, mosd le bűneidet, segítségül híván az Úr nevét. Történt azután, hogy visszatértem Jeruzsálembe, és a templomban imádkoztam: révületbe estem, és láttam őt, aki ezt mondta nekem: Siess, és menj ki hamar Jeruzsálemből, mert nem fogadják el a te rólam való bizonyosságtételeidet. Erre így szóltam: Uram, ők tudják, hogy én voltam az, aki börtönbe vetettem, és zsinagógáról zsinagógára járva megvertem a benned hívőket. Amikor pedig kiontották Istvának, a te vértanúdnak a véré, magam is ott álltam, helyesltem az ő megölését, és őriztem azoknak a ruháját, akik megölték. De ő azt mondta nekem: Eredj el, mert én messze küldelek téged, a pogányok közé.”

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

„hanem úgy ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgálói: sok túrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongatásban, verésekben, bebörtönzésben, fáradozásban, virrasztásban, böjtölésben, tisztaságban, ismeretben, türelemben, jóságban, Szentlélekben, képmutatás nélküli szeretetben, az igazság igéjével, Isten erejével, az igazság jobb és bal felől való fegyvereivel.” (IIKor 6, 4a-7)

1. Pál apostol nem önmagát igazolja, hanem inkább személyes bizonyágtételén keresztül azzal a céllal szólal fel Jeruzsálemben, hogy utolsó kísérletet tegyen népe meggyőzésére.

a.) Először is héber nyelven szól az övéihez. Megvallja, hogy ismeri őket, közülük való, mindent tud róluk, sőt mindenbe beleszületett, amit ők képviselnek. „Egy vagyok közületek.” Nem a lényeg, hogy mit tett Pál apostol megtérésekor, hanem hogy miként nyilatkoztatta ki az Úr az Ő meg nem érdemelt kegyelmét. Ő ez alapján vált haragos üldözőből buzgó harcos tanítványa. Isten hathatós kegyelme formálta. Nem propaganda ez az ő részéről, hanem kb. 25 évvel megtérése után hangzik el mindez Jeruzsálemben, hogy mindenki hallja, mire képes az Úr, Izráel Istene, Aki Jézus Krisztusban lenyúlt és felemelt egy buzgó farizeust. b.) Milyen jó látni azt, hogy az otthoni közegben Pál apostol magatartása tiszteletadás. A jelenlévők megszólítása már jelzés, hogy nemcsak közönséget keres a mondanivalójának, hanem népe legjavát. c.) Nem kritika hangzik a nép irányába, nem negatív felhang, hanem ellenkezőleg, Pál lecsillapítja a kedélyeket. Tudja, ki áll vele szemben, nem a gyalázatos bánásmódot hánytorgatja fel, hiszen erről tudott már jóval előbb Agabosz prófétától és fel volt rá készülve. d.) Ő látja a népben a lehetőséget, az alkalmas időt. Szerinte a megtérésre való hívás fontosabb, mint személyének a védelme. A néppel azonos fokra áll. Elmondja nekik, hogy Ő sem volt jobb, mint ők. Őszinte szeretet van benne, és nem hamis taktika. Közös talajról indult mindazokkal, akik most hallgatják. Ő is az Úrért buzgólkodott, Isten kegyelmének a kezdete, a közös alap. Ezért fontos az életében a Gamálieel lábainál töltött idő. Ez nem egy adat az életrajzában, hanem az Úr különös szeretete irányába. Sőt, ez a buzgóság odáig vezette, hogy részt vett az első keresztyénüldözésben. István megkövezésénél jelen van. A szerzett tapasztalatok hasonlóak voltak, mint a zsidók mostani megnyilvánulásai: „Végeztesd ki!” De az adok–kapok helyett Pált már a tisztelet jellemzi. A különböző vallási irányzat felé milyen érzülettel vagy? Fanatikus keresztyén vagy? Tiszteletadásban részesíted a más vallásúakat? Van benned tisztelet, amikor a másik ember saját hitéről, saját hittapasztalatairól beszél? Pál ugyanis a saját megtéréseinek a leírásában reményét fejezi ki, ahogyan Őt megragadta Isten, Izráelt is képes kivezetni a tágas helyre. Pál apostol hisz Izráel megtéréseben. Ha neki ez a kegyelem jutott, az üdvbuzgó keresztyénüldözőnek, a „Végeztesd ki” álláspontot képviselők is részesülhetnek abban, amiben Ő.

Hányszor halljuk: „Kutyából nem lesz szalonna!” „A vér nem válik vízzé!” Pedig nézőpont kérdése, hogy imádkozz. Mónika, Ágoston egyházatya édesanyja, 17 évig imádkozott fia életéért.

2. Pál apostol „koraszülöttnek” nevezi magát (IKor 15,8) Tudja, hogy ő az utolsó láncszem, a tölcser vége. Kisgyermek, de ez nem lekicsinyíti az ő szolgálatát. Ugyanis, aki kicsi, aki aprócska, és ezt vállalja, a NAGYBAN bízunk igazán.

a.) Épp ezért Pál apostol elhívásáról beszél, ami annyira közvetlen volt, hogy más nem is hallotta. Először közvetlenül az Úrtól, majd közvetve Anániáson keresztül, és végül látomások által. Nagy rokonságot mutat ez a nép megtérésével. Az ősatyák kommunikációja az Úrral közvetlen volt, a bírák és a próféták közvetve tolmácsolták Isten akaratát a választott nép életében. A látomások pedig Pál és Izráel életében is jelen voltak. b.) Az izraelita vezetők megértették Pál beszédét, de az ellenük irányuló élet hangsúlyozták. A nép vezetői is döntés előtt álltak, mint Pál a damaszkuszi úton. Aki Pálnak ott megjelent, a Hozzá való viszonyukat kell rendezni a nép vezetőinek. Mi sem vagyunk ez alól kivételek. Rendezni a Jézussal való kapcsolatunkat a legnehezebb, mert Jézus szelíden néz. Kulcsforgatásra vár. Viszonyok rendezése. Milyen nehéz, pedig ezért haragszanak a keresztyénekre, mert ők Krisztus ellenségei. Krisztus minden ellenségeskedést megszüntetett. Ellenségei Istennek? Ellenségei Jézusnak? Igen. Pál magyarázatán keresztül kegyes „ÉN”-jüket kegyes találat éri. Pál leesve a lóról, magatehetetlenül rogyott össze Jézus előtt felismert bűne miatt. Itt, amikor Pál megvallja, hogy nekik nem vele van rendeznivalójuk, hanem az Úrral, akkor mindez megcáfolhatatlan, de nem fogadják el. Hamis vallásos felháborodás indul. A zsidók tudnak az Igazról, de nem fogadják el. Hányan ma is tudnak róla, de nem fogadják el. Hányan tudnak Jézusról, hallottak róla, bátorító, gyógyító hatalmát szemügyre vették, de még nem rendezték vele kapcsolatukat. Nem rendezték, hanem inkább megmaradnak a fullánk, a tövis, a szenny állapotában, a mezítelen voltban, ahonnan egyedül Jézus tisztító áldozata emelheti ki az akadékoskodó ellenállókat. c.) Hamisság csak hamisságot állít. Aki azonban ismeri az IGAZAT, AKI MEGIGAZÍTOTTA, az valódit mond. A zsidóknak ebben a helyzetben is csak viszket a fülük, de „akinek van füle, hallja, mint mond a Lélek a gyülekezeteknek és jól véssé szívünk mélyére: SENKINEK SEM VELED VAN BAJA, HANEM AZZAL, AKINEK A SZOLGÁLATÁBAN ÁLLSZ, ÉS AKI ELKÜLDÖTT.

Utóima: Akit a Lélek indít, fohászkodjon a hallottakért. Úri ima: Mi Atyánk...

Áldás: „mivel megízleltétek, hogy jóságos az Úr (IPt 2,3).” Ámen.

Ének: 86. zsoltár 5-8. versei: „E világon minden népek...”